

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	
Helyben: Negyedévre	3 korona
Egészévre	12 "
Vidékre: Negyedévre	5 "
Egészévre	20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszeszám ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóiroda:
Debrecen, Csapo-u. 9. — Telefon 27

A Ház üléseit elnapolták.

— augusztus 1.

A képviselőház Apponyi indítványára elhatározta, hogy augusztus 10-ig nem tart ülést.

Erre a hírre fellelékzik az ország.

Tehát tíz napig nem lesz botrány, tíz napig nem hurcolják a magyar nemzetet a szégyen és gyalázat piacára. Tíz napig szünetelni fog a vesszőfutás, a pártok közt immár személyi harcra és élesített háborúra.

A hazafiság szent nevében kérjük az országgyűlési képviselőket: hallgassanak a nemzet szavára!

Mit kíván tőlük a magyar nemzet?

Azt kívánja, sőt követeli, hogy használják fel a fegyverszünet tíz napját, szálljanak magukba és aug. 10-ikére vessék végét ennek a mostani kétségbeesztő, áldatlan állapotnak.

A nemzet nem bírja tovább e súlyos helyzetet, e végzetes dulakodást terhét!

Elsőben is meg kell szünni minden pártköteléknek!

Hulljanak le az ellenséges korlátok a szabadelvűpárt és az ellenzék között.

Legyen egyetértés, szálljon le a béke a képviselők hazaszeretetétől izzó lelke fölé s áhitatos csendben hallják meg a nemzet szavát.

A nemzet egygyé forrt, a nemzet egy szívvel-lélekkel követeli, hogy az 1867. t. c.-ben élő törvényes jogait érvényesíthesse.

Ne áltassa magát a Ház egyetlen tagja se, se kormány, se miniszter abban a hiu tévedésben, hogy a *nemzeti követelések elintézése későbbre halasztható.*

Nem! Az immár lehetetlen, hogy ezek a kérdések tovább is izgathassák, életfentartása gyökerei-

től elszakíthassák az országot. Az országnak sürgős dolgai vannak. A nemzet nem ok nélkül félti legdrágább javait. A nemzet haladni, fejlődni, dolgozni akar! Senkinek sincs joga a nemzetet guzsba kötni, bilincsekbe verni s életfeltételei forrásától erőszakosan távol tartani.

Tessék jól megérteni: meg kell minden áron gyógyítani a nemzet most újból felfakasztott régi sebeit!

Hegedjenek be végre a nemzet sebei s ne ujlhassanak ki soha többé!

A tíz nap alatt ennek a feladatnak megoldását várja a képviselőktől a nemzet.

— aug. 1.

A debreceni határozat. A vidéki sajtó kiválóbb napilapjai egyre részletesebben foglalkoznak a debreceni szabadelvűpárt határozatával és mindenütt azt jelentik, hogy az *ottani szabadelvű párt csatlakozni fog a debreceni határozathoz.*

Az *Aradi Közlöny*, a szabadelvűpártnak ez a kipróbált, előkelő organuma meleg hangú cikkelyben méltatja a debreceni eseményt, közli szó szerint a határozatot és különösen lelkes hangon szól *Puky Gyula* magatartásáról. Végül ezt írja:

Nem lehet kétséges egy pillanatra sem, hogy az *aradvárosi szabadelvű párt e nagy nemzet kérdésben rövid idő alatt szintén meg fog nyilatkozni és szava méltó lesz ahhoz a hazafisághoz, amely ennek a városnak minden fiát egyaránt lelkesíti.*

Elégtétel Rákóczinak.

A kassai Rákóczi ünnep felelevenítette a nemzetben azt a kegyeletet, amivel nagy szabadsághősünknek kétszáz esztendő óta tartozunk.

Oly hangok szólaltak meg mind a sajtóban, mind országos nevű, kiváló je-

lentőségű férfiak ajakán, amelyek bizalmat kelthetnek a nemzetben az iránt, hogy Rákóczi Ferenc emlékének valahára nemcsak a hazafias köztudatban, hanem a magyar törvényben is méltó magasztos elhelyezése lesz.

Az ország szive megdobban erre a gondolatra.

Mindnyájan, egy lélekkel kívánjuk, követeljük, hogy az 1715. XL. törvényeikk töröltessék s legdicsebb nemzeti hősünknek fényes elégtétel adassék valahára.

Miről szól az a gyászos törvény? Arról, hogy Rákóczi Ferenc, aki nyolc esztendőig vivta egyenes, nemes, büszke harcát a magyar szabadságnak; aki mellé a nemzet legjobbjai sorakoztak: — s aki száműzetésbe ment, hogy hű maradhasson a szent üggyhöz s önmagához: hazaáruló!

Érdemes szószerint idéznünk ezt a sötét törvényt, amely minden magyar embernek arcába kergetheti a vért.

Rákóczi, Beresényi és mindazon társaik, kik a királyi amnesztiát nem vették igénybe, mint törvényes királyuknak és a hazának nyilvános ellenségei, hazaárulók és az igazi szabadság felforgatói, jelen törvény erejénél fogva törvényesen száműzetnek s hogy meglakoljanak, üldözendők és elfogandók. Összes ingó és ingatlan javaikra a királyi kincstár tegye kezét, a velők való levelezés és közlekedés az összes és egyes országlakóknak felségsértés terhe alatt tilalmaztatik.

S ezt a szörnyűséget száznövegyen nyolc év óta türi magában a magyar corpus juris.

Sokáig nem mert ellene felszólalni a nemzet. Az idők terhe alatt gondot adott, hogy sürgős ügyeinket siessünk rendbehozni.

De a legújabb kor végkép megérlette már a benső szándékot mindnyájunkban, hogy ettől a megaláztatástól szabaduljunk, hogy úgy nekünk, magunknak, mint a Dicsőnek is elégtétele legyen a infámis arculesapás után.

Ottó Sándor

magyar áll. vasuti vendéglőjének terrassán ma este 8 órakor **Jónás Lajos** ujonnan alakult elsőrangú cigányzenekara fog játszani.

— Jó italokról és ételekről, pontos kiszolgálatról gondoskodva lesz. —

— Kellemetlen idő esetében a hangverseny a belső nagyteremben tartatik meg. —

Rákóczi Ferenc nem hazaáruló, — hanem a legjobb, legigazabb magyar, a ki valaha élt!

Ezt ki kell mondanunk; fennen kell hirdetni; meg kell örökíteni, végérvényesen, új törvénnyel!

A nemzet várja és elvárja ezt azoktól, akik az ország ügyeiben szószólók.

Rákóczi Ferencz hült porát pedig haza kell hoznunk Rodostóból és itthon kell számára örök nyugóhelyet kijelölnünk, ahol felkereshesse a honfi kegyelet.

Ünnep lesz akkor Magyarország-szerte!

Olyan ünnep, amely méltó Hozzá s hozzánk.

A reménység, ami mindnyájunk szívét dagasztja, váljék minél előbb valóssággá.

ORSZAGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 30.

A képviselőház már korán reggel méhkasoz hasonlított, a melyben ki és berajzottak az emberek. A közönség jegyekért ostromolta a háznagyit hivatalt és a képviselőket, de annyi hely, a mit a mennyit ma kértek, nincs az egész parlamenti épületben, nemhogy a karzaton lett volna. Így tehát busan távozott el a közönség nagy része, az ifjuság azonban ott maradt a ház előtt és tüntetett — de csak halkán, mert a rendőség szigorúan ügyelt a rendre.

A folyosók ellenben tömve voltak.

Képviselők és újságírók gomolygó csapatokban vitatták meg az eseményeket.

Az ülés lefolyásáról előzetesen száz féle változatok keringtek: jegyzőkönyvi vita lesz, napirend előtti vita lesz, semmi féle vita sem lesz, hanem felfüggesztik az ülést a parlamenti bizottság vizsgálatának befejezéseig.

Tény az, hogy a jegyzőkönyv olvasásánál Polonyi, Lengyel és Nessi az előadói emelvényre mentek és ott hallgatták Eszterházy gróf jegyző olvasását. És a jegyzőkönyvi vitát meg is kezdte Barabás Béla: Az ellenzék hangulata határozottan harcias volt.

Megérkezett a békepárt is és a mindőn Kossuth Ferenc belépett, a szélsőbal megéljenzte.

Tömve voltak a jobboldali padok is. Általános és folytonos feszült érdeklődés mellett folyt le az egész ülés. A jegyzőkönyvhöz pedig egymásután beszéltek Polonyi, Holló, Eötvös és ugylátszott, mintha a jegyzőkönyvi vita véget érni nem akart volna. Az obstrukciósok el is vannak határozva arra, hogy minden komoly tárgyalást megakadályoznak.

Apponyi Albert gróf jelen volt a házban, de Talliánt kérte fel az elnöklésre (ma már Apponyi is elnökölhetett volna) azért, hogy ő is felszólalhasson az esetlegesen reá vonatkozó megjegyzésekre.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Khuen-Héderváry Károly gróf, Tomasiés Miklós, Láng Lajos, Wlassics Gyula Plósz Sándor.

Elnök megnyitja az ülést.

Jegyzőkönyvi vita.

Eszterházy Kálmán gróf hangosan olvassa a jegyzőkönyvet.

Barabás Béla: A jegyzőkönyvnek több elfordított adata van. Olyan dolgok is vannak benne, a melyek július 29-én

meg nem történtek. Nem kötekedni akar, hanem komoly megjegyzései vannak. A július 29-iki ülésen törvénysértések és házszabálysértések történtek, a melyeket a mai kormány erőszakossággal követett el. (Tetszés a szélbalon, ellenmondások jobbról.) Elsősorban is kijelenti, hogy Héderváry gróf miniszterelnök indítványt nem tett. Szavát senki nem hallotta és írásbeli indítványt sem olvastak fel július 29-én. A mikor az első indítvány ketté szakadt, másik indítványt csempésztek az elnökhöz. (Zaj, ellenmondások jobbról.)

Hentaller Lajos: Az elnök összejárt szott a miniszterelnökkel. (Zaj.)

Barabás. A mentelmi bizottságnak kiküldésére nézve a ház nem határozott, az elnök mégis enunuciációt mondott be. (Ellenmondások.) Lengyelt szólni sem engedte. A mi éjféli után történt, az házszabály és törvényellenes, a mi tehát akkor történt, azt vagy mint törvénytelen, vagy meg kell jegyezni a jegyzőkönyvben, hogy a min. elnöki indítvány júli 30-án történt.

Drakulics Pál: Nem érti azt maga!
Kubik Béla: Hatható mindenre. (Zaj) Minden rosra.

Lengyel Zoltán: Jó lesz hallgatni.

Kubik: Vesztegetni akarnak.

Lengyel: Jó lesz kiegyezni a fiunei cápával.

Feilitzsch Artur: Ki veszteget? Ne gyanusítsatok.

Barabás azután arról szól, hogy a napirend megállapítására vonatkozó házszabályt félreértik. A napirendet csak aznap lehet megállapítani, de nem más nap. Ha nincs napirend, az nem baj, szünet előtt sem állapítanak meg napi rendet. (Zaj.) Kifogásolja végül, hogy olyan tárgyat tűztek napirendre, a mi nincs is betervezve. A Széll Kálmán által beadott felhatalmazási javaslatot Héderváry nem tárgyalhatja. Helyesli Polonyinak az éjféli ülésen tett kijelentéseit. Hadd lássa az utókor, hogy minő erőszakosságokat követett el Héderváry. (Tetszés a szélbalon.)

Polonyi Géza helyesli Barabás nyilatkozatait. A napirendet a házszabályok

Petőfi.

Mire a nyári nap forró sugára áttörte tegnap a hajnal burkolatát, szomorú évforduló virradt a magyar. Annak az ötvennegyedik évfordulójára, mikor nemzeti költészetünk egyik legragyogóbb csillaga — mely káprázatos fényével a lelkesedés lángját csalta ki egy ország szívéből — lehullott a nemzet egéről a vértengerbe, a szabadságért ontott vérenek tengerébe. Lehullott, de emlékezetének, varázsos költészetének fénye nem aludt ki, áttör hatalmas erejével időn és enyészeten a magyar szívébe, amíg csak egy a magyar.

Most ötvennégy esztendeje, hogy 1849. július 31-én a segesvári sikon élet halálharcot küzdött a maroknyi magyarság a nemzeti szabadságunk letiprására küldött orosz zsoldos hadaknak tengerével. Itt a hazaszeretet lelkesedésének tüze csillámlot fel a szemekben, ez forralta hevítette harcra a szívek vérét, hiszen a vezér Bem apó volt. Ott a zsoldosokat hátuknak szegezett ágyukkal kényszerítették rohamra a szabadságát a kétségbeesés erejével védelmező magyarra. Akármennyi volt is a bátorság a magyar, a székely szívében, akármilyen acélos volt a magyar kar izma, a csata kimenetele nem lehetett kétes. Ötven muszka jutott

egy magyarra s ha ennek felét is levágta a magyar kard, elsöpörte magyar puska ropogás, az ágyudőrej, mégis vesztetni kellett a magyarok. De ha vesztett, drágává tette azt a győzelmet ellenének. Oroszok ezreinek holtteste födte a csatártér s kiontott vérük megduzzasztotta, pirosra festette a segesvári völgy ölén zúhogva átfutó patakot,

Most ötvennégy esztendeje Segesvárnál mégis a legnagyobbat vesztette a magyar. Kozák kardesapások sulya alatt itt lehelte ki lelkét a nemzeti költészetünknek fénye, dicsősége: Petőfi Sándor. Kard nélkül állt, hajadon fővel s a fegyvertelen hőst nem átalotta mégis megölni a gyáva orosz s így beteljesedett a költő sejtelmes óhajta:

„Ott essem el én

A harc mezején,

Ott folyjon ki ifjúi vér a szivemből.“

És kifolyt ez a vér, a legnemesebb, mely valaha magyar ereken keringett, a haldoklót pedig belökték egy közös sírgödörbe, mely maiglan ismeretlen s ötvennégy esztendő folyamán pora elvegyült vitéz szabadság harcok társai poraival.

De talán nem is gyász napja ez az évforduló, hanem a megdicsőülésé. Hiszen

halál, dicsőségesebb nem juthat halandó embernek, mint ami jutott Petőfi Sándornak. Harangszava volt az ágyudőrej, siratója beborult égboltozat, mely kiderült alkonyat tájban, midőn megdicsőült lelke szállt-szállt fel a mennvei Parnasszusra, az istenek közé. Mert Petőfi nem halt meg, mikor, elföldelte a kozák; lelke, szelleme feltámadt s örökké él, hallhatatlanul, itt közöttünk, amíg csak a honszerelmért, szabadságért dobognak emberi szívek ezen a világon.

Ki volt nekünk Petőfi Sándor, talán fölösleges elmondanunk. Almaink bülbül szavu regélője, honszerelmünk kifejezője, lázas véruik fellobogása, csatára, diadalra hívó szózatunk, akinek lelkében összetömörült mind az a nemes érzés, vágy, amely eltölté ezer esztendő óta ezt a nemzetet, a magyart. Nincs aki elvitathatja tőlünk, mert a világszabadság dala is megzendült ugyan kobzán, de úgy, hogy a szabad népeknek áradatában az első szabad nemzet legyen a magyar.

Hálás nemzete éreszobrokat emelt emlékezetének. Sirját keressük félszázad óta, hogy a férfiak a szabadság, Magyarország leányai a szerelem édes szavudalosának a hamvai fölé rakják le a kegyelet virágait. De nem találjuk és talán jól is van az így. Hiszen Petőfi sirja ez az egész ország, a sik Alföld, a he-

megsértésével megállapítani nem lehet és nem szabad. A mai napirend törvénytelen, ezt tehát tárgyalni nem is engedik. (Zaj.) Az üléseket éjjelleg meghosszabbítani nem is szabad, sőt legfeljebb 3 óráig maradhat együtt a ház, tovább nem. Tiltakozik minden erőszak ellen.

Holló Lajos; A miniszterelnök szerdai indítványát hamisítványnak tartja. (Zaj jobbról.) A parlamenti gyakorlatba illet bevinni nem szabad és azt megengedni nem fogják. A mentelmi bizottság kiküldését is kifogásolja. Az ellen a hit ellen kel ki, mintha az obstrukciót erőszakos eszközökkel leküzdeni lehetne: Csodálatos, hogy akadt a miniszterelnöknek barátja: egy zászlós ur, aki vállalkozott korrupt uton is a nemzeti harc leverésére. (Zaj.) Most csatlakozik Barabás és Polónyi tiltakozásához és a jegyzőkönyv kijavítását kéri.

Lengyel Zoltán szintén a jegyzőkönyv egyes passzusai miatt panaszodik és a kijavítást kéri.

Kecskeméthy; Hamisítások vannak benne.

Kubik; Mindenre képesek.

Lengyel arra kéri a házat, hogy a jegyzőkönyv ama része, a mely Tomasiés miniszter mentelmi jogáról szól, szintén kijavíttassék. Ezután a miniszterelnök indítványáról szól, a mely felett a szavazást törvénytelennek tartja. (Nagy zaj a szélbalon.)

Kubik Béla: Van-e most is az elnök zsebében indítvány? (Derűtségek.) Most is akar indítványozni.

Kubik Béla harsányan nevet. (Nagy derűtségek.)

Novák; Komikus is ez nagyon.

Barabás Béla: Tik győztetek! Hiszen ti vagytok a győzők!

Balagi; Csak ne lármázzatok!

Barabás: Hiszen azt sem tudtátok, hogy mi van az indítványban!

Kubik Béla hangosan kacag. (Általános derűtségek.)

Lengyel Feilitzsch bárót a parlament élők lelkiismeretének tartja, mert szerdán csak ő kívánta az indítvány felolvasását. Apponyi éjjeli beszédét is kitagadja.

gyek, a völgyek s emlékei az égbenyuló magyar ormoknak bérci, melyeknek föltötte kibontja szárnyait a Turulmadár.

Most, halálának évfordulóján az ő emlékezetére felleobognak a kegyelet lángjai. Zarándokok mennek el a helyre, melynek rögét vére megöntözte. Nem avatták szentté mégis nemzeti szentté lett, akinek a vértanuhalált halt megváltók glóriája jutott osztályrészül.

Mi, akik ötvennégy esztendő távolából tekintük vissza reá, mindjobban látjuk magasabbra nőni alakját, mert nem szült azóta magyar anya gyermeket, aki szárnyalásával utól tudta volna érni őt. Dicsősége örök, emlékezete legyen áldott. A magyar ifjak, az egymásra következő nemzedék az ő dalaiból tanulja meg szeretni a hazát és meghalni a házáért. A magyar hölgyek, leányok szedik össze a kerteknek, mezőknek virágait s ha a sírjára nem vihetik, vigyék el éreszobrára oda a segesvári völgybe, vagy a zugó Duna parjára, ahol fölemelve jobb kezét Petőfi, esendes éjszakákon most is szavalja lelkesítő hangon a szabadságért elvérzett hősök köréje sereglett lelkeinek:

— Talpra magyar!

r.—a.

Tallán Béla elnök: Semmi sincs olyan a napirendben, a mi a valóságnak meg ne felelne. (Nagy zaj a szélbalon.)

Kubik: Ne erőszakoskodjék!

Elnök: Pontonként fogja felolvasni a Barabás által kifogásolt részeket. — Kérde, hogy a kik a miniszterelnök indítványára vonatkozó jzkvi részt elfogadják, álljanak fel.

A többség ezt a részt hitelesítettnek kívánja.

Lengyel ismét szólani akar.

Felkiáltások jobbról. Nem lehet! Üljön le!

Elnök a jegyzőkönyv másik kifogásolt részét olvassa fel a szavazásra.

Lengyel ismét szólani akar.

Zajos kiáltások jobbról: Ki vele! Ki vele! Üljön le! Nem beszélhet.

Barabás szólani akar.

Jobbról kiáltják: Nem lehet. Halljuk az elnököt.

Elnök: Most nem lehet beszélni! Szavazás közben nem beszélhet.

Lengyel: A kérdéshez akar szólani!

Gajary: Nem lehet!

Zajos kiáltások jobbról: Ki vele! Házzsabály sértés. Engedetlenség! Ki vele!

Elnök A házzsabályokat mindenkivel szemben egyaránt fenntartja. Lengyel most nem szólhat.

Lengyel: Minden perekor szólhat.

Zajos kiáltások jobbról: Ki vele! Ki vele! Ki vele! (A jobboldaliak dobognak, lármáznak és a padokat csapkodják.)

Barabás: Vissza fogjuk adni!

Lengyel az előadói emelvényre megy és ott azt kiáltja az elnöknek, hogy a kérdés felterjesztéséhez akar szólani. (Öriást zaj jobbról. Ki vele! Kiáltások.)

Elnök Csekélységről van szó.

Lengyel: Ne fújják hát fel. (Polónyi kapacitálja Lengyelt.) Folytonos tomboló zaj jobbról.

Elnök az ülést felfüggeszti.

A szünet alatt folytonos lármában a jobboldal fenyegető mozdulatokkal kiáltotta Lengyelnek: Ki vele! Ki vele! Nagy kavarodás támadt. A képviselők jobbról is, balról is a terem közepére tödültek, a hol Lengyelt körülvették, de Lengyel folyton kiabál, végre saját párttagjai kivezeték a teremből. Majd ismét bejött Lengyel és a csoport közepén vitatkozó Apponyihoz megy és vele szemben is vitatja, hogy joga van beszélni.

— Ha az elnök azt kijelenti, elálllok a szótól! — ezt kiáltotta Lengyel a csoportnak.

Elnök az ülést újból megnyitja.

Eötvös Károly: a ház szabályokhoz szól!

— Most nem lehet! — jobbról.

Eötvös: Mindjárt megértjük egymást A házzsabályok szerint a kérdés feltevésénél lehet szólani. Helyeslés.)

Lengyel: En is azt akartam mondani. (Derűtségek.)

Elnök azután a Barabás által kifogásolt jegyzőkönyvi részeket pontonként teszi fel kérdésre. A ház többsége az összes kifogásolt pontokat tudomásul veszi illetve hitelesíti.

Az utolsó pontnál

Barabás a kérdés feltevéséhez szólott.

Elnök végül a jegyzőkönyvet hitelesítettnek jelenti ki.

Az elnöki elnöki szöket Apponyi Albert gróf foglalja el.

Elnök bemutatja Burián Istvánnak közöspénzügyminiszterre történt kinevezését. Ezután kijelenti, hogy az elnökség elleni észrevételekre csak azért nem

reflektál, mert nem akarja meggátolni a rendkívül sürgős parlamenti bizottság kiküldését. Megjegyzi, hogy ő mindig megtartja a házzsabályokat és erőszakosságot el követni nem fog. (Eljenzés.) Jelenti, hogy a napirend előtt **Gajary, Kossuth, Eötvös, Komjáthy** és **Vészi** szólalnak fel.

Gajary kijelenti Polónyit a minap személyében megsérteni nem akarta.

A vesztegetés.

Kossuth Ferenc: Felteszi, hogy az ő hazafiságában senki sem kételkedik. (Taps) A kik a közéletben szerepelnek, teljesen tisztán kell állaniok. (Zajos taps) Álljon elő mindenki nyíltan és ha gyanuja is van, adja elő a parlamenti bizottság előtt. **Szapáry László** gróf már levonta a konzekvenciákat, kérdés, hogy a miniszterelnöknek is nem kell-e lemondania? (Zajos taps a szélbalon.) A magyar miniszterelnök méltósága érdekében jól tenné Héderváry, ha állásáról lemondana. (Zajos taps a szélbalon.)

Elnök: Eppen a vizsgálat komolysága kívánja, hogy statáriális eljárást ne indítsunk. (Taps jobbról.)

Kossuth: Ha a miniszterelnök le nem mond, akkor ő is (Kossuth) az obstrukcióhoz csatlakozik.

Elnök kéri, hogy a parlamenti bizottságot azonnal válasszák meg.

Erre mindenki elállott a szótól.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Az ülések elnapolása.

Apponyi Albert gróf azt az indítványt terjesztette elő, hogy a ház napolja el üléseit augusztus 10-ig, amikor a parlamenti bizottság a ház előterjesztheti jelentését a vesztegetési ügyben.

Többek felszólalása után a képviselőház **Apponyi** indítványát elfogadta; vagyis: a ház üléseit augusztus 10-ig elnapolta.

Ezután

Khuen Héderváry röviden válaszolt **Kossuth** Ferenc megjegyzéseire. Kijelentette, hogy a parlamenti bizottság előtt okvetlenül megjelenik, de miniszterelnöki állását nem hagyja el, mert ezzel nem csak önmaga, hanem az ország ellen is vétene.

Elnök erre az ülést felfüggesztette.

Ezalatt a ház megválasztotta a parlamenti bizottság tagjait.

A parlamenti bizottság.

Elnök nyílt ülésen bejelenti, hogy a parlamenti bizottság tagjaivá megválasztottak:

Andrássy Gyula gróf, **Beöthy Ákos**, **Heinz Hugó**, **Ivánka Oszkár**, **Josipovich Imre**, **Kubinyi Géza**, **Mandel Pál**, **Miklós Ödön**, **Nagy Ferenc**, **Polónyi Géza**, **Rátkay László**, **Rohonyi Gyula**, **Szivák Imre**, **Tóth János** és **Zichy János** gróf
Ezzel a bejelentéssel az ülés véget ért.

EGYHAZ és ISKOLA.

Alapítványi helyek a debreceni felső keresk iskolán. A debreceni kereskedelmi és iparkamara rendelkezése alatt két tandíjmentes alapítványi hely van fenn: a helybeli felső keresk. iskolán.

A kik a helyek élvezetére pályáznak — helybeli illetőségű felső keresk. iskolai tanulók — szülők útján nyujtsák be pályázati kérvényüket e hó 8-áig a keresk. és iparkamaránál.

Presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyház vasárnap, augusztus hónap 2-án d. e. 10 órakor Dicsőffy József és Simonffy Imre elnöklété alatt az egyháztanácsstermében gyűlést tart. — A gyűlésen az egyház mult évi zárószámadásait fogják előterjeszteni és megvizsgálni. Az idő rövidsége miatt az elnökség ez uton hívja meg a gyűlésre a presbitérium tagjait.

Meghívó. Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága hétfőn, augusztus hónap 3-án Dicsőffy József elnöklété alatt d. u. 3 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Az ülésen a bizottság az egybegyűlt folyó ügyeket fogja elintézni. — Külön meghívók hiányában a bizottság tagjait ez uton hívja meg a bizottság elnöke.

A vesztegetés.

Távirati tudósítások,

Budapest, juli 31. A főváros lázban van. Rudolf királyfi halála óta nem uralkodott Budapesten ekkora izgatottság. Az utcák, kávéházak, vendéglők zsufolva vannak, a rikkanások rekedt kiabálással kínálják az újabb meg újabb eseményekről hirt adó ujságokat. A közönség mohón kapkodja a lapokat. Minden percben újabb váratlan meglepetéseket várnak.

A politikai körök izgatottsága a legfelső fokra szökött. Jóllehet a Házat elnapolták, a képviselők nagyrésze együtt van, mind a parlamenti bizottság vizsgálatának eredményét lesik.

A pártkörök egész este késő éjjelig tele voltak.

A szabadelvű pártkörben nagyon boros a hangulat.

A párt természetesen kizártnak, lehetetlennek tartja, hogy Magyarország miniszterelnöke előzetesen tudott volna Szapáry vesztegetéséről. — Azt meg egyenesen örült feltevésnek tartják, hogy Héderváry tudtával s beleegyezésével járt volna el Szapáry.

De a sajtó terjeszti a gyanút, a levegő tele van az égháboru villámosságával és a közhangulat nyomasztólag nehezedik a szabadelvű pártra.

Viszont a párt egyes csoportjai arra az álláspontra helyezkednek, hogy erőlyesen vissza kell utasítani a technikai obstrukciót. A mai ülésen százszor hangzott Lengyel Zoltán felé, hogy *Ki vele!* Sokan ezt a ki vele rendszert akarják alkalmazni.

A függetlenségi pártban ma este együtt volt a béke párt a harciasokkal. Kimondták, hogy a harcot késhegyig folytatják most már Héderváry személye ellen. Történjék bármi a miniszterelnököt lehetetlenné akarják tenni.

Dienes Márton szökése.

Budapest, jul. 31. Dienes Márton július 29-én, mialatt a képviselőház éjjeli ülése folyt, az Ostende-expressz vonaton éjjél után 1 órakor a nyugoti pályaudvarról Bécsbe utazott.

Az a titokzatos ur, az angolosan nyírott bajszu előkelő férfi, a ki Bánffy Miklós gróf 230. számú bérelt kocsiján Dienes a vasutra vitte s a kocsishoz kissé dadogva oda szólt, hogy a nyu . . . nyu . . . nyugoti pályaudvarra hajtson: *Hegyi Jenő volt, a fiumei Magyar Tengerpart szerkesztője. Szapáry László régi meghitt embere.*

Hegyi Jenő Dienes Mártonnal tegnap (30-án) reggel 7 óra 10 perckor érkezett Bécsbe. Ott másfél órát időztek és 8 óra 35 perckor Grácon Szt.-Péteren át Fiuméba utaztak, a hová tegnap éjjel 9 óra 58 perckor érkeztek.

Még a fiumei *Europa-kávéházban Dienes egyútt látták Hegyi Jenővel.*

Dienes Márton délután Triestbe utazott.

Elfogatási parancs Dienes ellen.

Budapest, jul. 31. Plósz Sándor igazságügyminiszter utasította a kir. ügyészséget, hogy adjon ki elfogatási parancsot Dienes Márton ellen.

Dienes Márton ma este Triestben minden valószínűség szerint amerikai hajóra szállt.

A 10000 koronát lefoglalták.

Budapest, jul. 31. Ma *végrehajtó járt az országházban.* Fischer ügyvéd a Sternberg testvérek hangszerárusok Dienes elleni követelése fejében lefoglalta a Ház pénztárába letétbe helyezett tízezer koronát.

A parlamenti bizottság ülése.

Budapest, jul. 31. A 15 tagu parlamenti bizottság a vesztegetési ügyben erőlyesen hozzá látott a vizsgálathoz.

A bizottság elnökévé *Rohonyi Gyulát* választották. Az esti ülésre mind a 15 bizottsági tag megjelent.

Először *Pap Zoltánt* hallgatták ki. Pap Zoltán semmi újat nem mondott, részletesen, aprólékosan ismételte a képviselőházban mondottakat. Éjjel 11 órakor még tartott a Pap Zoltán kihallgatása.

Holnap a bizottság *kihallgatja Szapáry Lászlót és Khuen Héderváry miniszterelnököt.*

A függetlenségi párt egysége.

Budapest, juli 31. Az óriási felfordulás, a politikai bomlás vihara újból egybe forrasztotta a függetlenségi pártot. A ma esti értekezlet-

ből küldöttség ment *Kossuth Ferencért*, a ki megjelenvén, kijelentette, hogy *az elnökséget ismét elvállalja.* Meggyőződése, hogy a kormány ellen a harcot a végsőig folytatni kell. Az alelnökök szintén visszavonták lemondásukat.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Augusztus 1. Munkás dalestély este a Nagyerdei vigadóban.

Aug. 1. Asztalos ifjak műkedvelő előadása a Margit fürdőben.

Aug. 2. Petőfi dalkör dalestélye a Nagyerdei vigadóban.

Aug. 2. Debreceni csata emlék ünnepe.

Augusztus 2-án d. e. 10 óra presbiteri gyűlés az egyház tanácsstermében.

Augusztus 3-án délután 5 óra ev. ref. árvaügyi bizottsággyűlése egyház tanácsstermében.

Augusztus 2.

A tanács az ünnepen.

A város tanácsa elhatározta, hogy az augusztus 2-iki honvéd ünnepen képviseltetni fogja magát. Az ünnepen a tanács képviselőjében *Vecsey Imre v. főjegyző és Bészler Károly v. tanácsos, árvaszéki elnök* lesznek jelen.

Felhívás a háztulajdonosokhoz.

A főiskolai ifjuság felkéri a város háztulajdonos polgárait, hogy augusztus 2-ikán, vasárnap az 1849-iki debreceni csata évforduló napján sziveskedjenek házaikat fellobogóztatni.

Az iparos ifjakhoz.

A debreceni iparos ifjuság önképző körének elnöksége felkéri a kör tagjait, hogy holnap, vasárnap a kör helyiségében minél nagyobb számban jelenjenek meg, mivel a kör testületileg vesz részt a debreceni csata évfordulójának ünnepélyén. Gyülekezés fél 2-kor délután a kör helyiségében, honnan háromnegyed 2-kor indulnak az ünnepély színhelyére.

* **A dohánygyári igazgató meghalt.** Váratlan és széles körben részvételt keltő halálozás hírért hozta tegnap délután 3 órakor a táviró, a távol Reichenhall fürdőhelyről. *Hatházy Ferenc* a m. kir. állami dohánygyár igazgatója ott tegnap reggel 7 órakor a közkórházban elhunyt. *Hatházy Ferenc* szívelzsírosodása ellen július hó 19-én ment el Reichenhallba gyógyulást keresni, baja azonban oly súlyos lett, hogy július hónap 27-én, az

Balkányi Antal

fényképészeti
műterme . . .
PIAC-U. 81.

o o o **Specialista** o o o
gyermek felvételekben

ottani kórházba kellett beszállítani, hol a távirati értesítés szerint tegnap elhunyt. Az elhunyt neje 3 éves és szintén beteg fiacskájával a magyar Cirkvenicán időzik a kis fiu gyógyulása miatt. A gyászhir vétele után az elhunytnak a helybeli 39-ik gyalogezrednél szolgáló hadnagy fia még tegnap délután rögtön Reichenhallba utazott, hogy a hatóságoknál atya tetemének Kolozsvárra szállíthatását ki- eszközölje — hol a családnak sirboltja van — s hová az elhunytat eltemetni akarják. Az elhunyt még csak 54 éves volt és társadalmunk széles körében ismert és közkedvelt is. A gyászestéről a fia gyógyításával távol elfoglalva lévő özvegyet is táviratilag értesítették.

* **A városi muzeum ügye.** A tanács elhatározta, hogy a városi muzeumot már szeptember első napjaiban megnyitni óhajtja. Ezek folytán Kovács József polgármester Mérő József mérnöki hivatali tisztviselőt megbizta, hogy augusztus 5-ikén Tiszafüreden az ottani muzeum felszerelési tárgyairól vegyen méreteket, melyek mintájára a város is megcsináltatja muzeuma számára a szükséges felszereléseket. Hogy az esetleg szeptember elején megnyitandó muzeumban a tárgyak jóval előbb elhelyezhetők legyenek, Varga Károly tb. tanácsos már e napokban kiesomagoltatta és kitisztogattatta mind azon kiállítási tárgyakat, melyet annak idején a város a párisi kiállításra küldött. A szeptemberben megnyitandó muzeum főtárgyai Löfkovics Artur — muzeumi gyűjteménye és tárgyai és egyéb még e célra szolgáló tárgyak lesznek. Ha Mérő József a tiszafüredi felszerelés méreteivel és terveivel elkészül, valamint a felszerelés is elkészítetik a méretek szerint, a muzeum berendezésére, a tanács meghívására Milesz Béla pár napra városunkba jő, ki azután a tárgyakat szakszerűen fogja majd elrendezni.

* **Tanulmányut Drezdába.** Most van Drezdában az ugynevezett városi kiállítás. E kiállítás rendkívül tanulságos, — mert világos képét nyújtja a városok közigazgatási minden rendü vívmányainak és élet rendjének. A város tanácsa elhatározta, hogy a tanulságos kiállításra s annak tanulmányozására Vecsey Imre v. főjegyzőt és Aczél Géza v. főmérnököt kiküldi. A küldöttek rövid időn belül elutaznak Drezdába s tanulságos utjokról egyuttal be is fognak majd számolni jelentéseik révén — a tanácsnak.

* **Utazik az ezred.** A városunkban állomásozó 39. közös gyalogezred tegnap este 6 órakor indult el Temesvárra, hol összpontosítás lesz. A távozó katonák zeneszóval vonultak a pályaházhoz, hol a katonazene bucsuzóul térzenét adott.

* **Cölöpös sátrak a vásártéren.** A tanács határozatából tudvalevőleg már régebben a vásártér nagyrészt, főleg az iparosok árulóhelyén, befedték. E fedett helyen a tanács természetesen eltiltotta, hogy a régi szokás szerint az iparosok sátraik számára, a fedés megrongálásával oszlopokat verjenek a földbe. Most, —

hogy az augusztusi országos vásár közelik, tegnap délután az iparos társulatok küldöttsége a polgármesternél járt s szónokuk, Tóth Kálmán ipartestületi titkár arra kérte a polgármestert, hogy a vásári téren engedje meg továbbra is cölöpök útján a sátorverést. E kérelmet egyidejűleg írásban is benyújtotta. A polgármester kijelentette, hogy az augusztusi országos vásárra még egyszer és kivételesen megengedi ugyan a betonirozott helyen cölöpös sátrak verését, de kiköti, hogy a felmerült helyrehozási költséget a társulatok viseljék. Azt a kérelmüket pedig, hogy talpra építet sátrak helyett a régi cölöpös sátor építés módja engedtesse meg továbbra is a fedett területű vásártéren, tanács ülés elé fogja terjeszteni s a tanács határozatát, Aczél Géza főmérnök meghallgatása mellett, majd közölni fogja az iparos társulatokkal, valamint azt is, ha a tanács újabb módokat jelölne ki a sátrak építése tárgyában.

* **Szabadságról.** Vetéssy Béla rendőr fogalmazó szabadság ideje elteltén — Reichentalból visszatért s hivatalát újból elfoglalta.

* **A cipészkiállítás.** A debreceni cipész-kongresszussal egybekött cipészkiállításra nagyban készülnek nem csak városunk, de az egész ország cipészei. A kiállításra eddig 2360 cipő, 203 csizma, 220 cipőfelsőrész, 376 kaptafa és sámfa, 1000 kilogramm bőrkészítmény, 5000 rajz és 1000 szerszám és gipsz minta. A kiállítók száma eddig 384. A kiállítási pavillon már teljesen készen áll. Ma délelőtt 9 órakor adja át ünnepélyesen az elkészült pavillont készítője: Széll Géza ácsmester. Az átvételt a kiállítást előkészítő bizottság eszközli. A kiállítási pavillonban a kiállítás alatt minden vasárnap és ünnepnapon sétahangverseny lesz.

* **A munkás dalegyet dalestélye.** A debreceni munkás dalegyet ma augusztus 1-én, a nagyerdei Dobos pavillonban Keller Sándor egyleti karnagy vezetésével mellett a temesvári országos verseny darabjaival zártkörű dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 és fél órakor. — Az est műsora: 1. Nyitány a Kiss Gyula zenekara által. 2. Orsz. dalégyet jellegű Ernyei J.-tól, előadja a dalegyet. 3. Kilenc óra Erkelről, előadja a dalegyet. 4. Édes hazám Hubertől, előadja a dalegyet. (A temesvári orsz. dalverseny szabadon választott versenykara. 5. Seregnád Gróf Zichy G.-tól, előadja a dalegyet. 6. Dal a dalról König P.-tól, előadja a dalegyet. (A temesvári orsz. dalverseny kötött versenykara.) 7. Fényes csillag Aggházytól, előadja a dalegyet. 8. Szabadságdal Hubertől, előadja a dalegyet. Hangverseny után tánc.

* **Magyar szó Berlinben.** Tán csak divat az egész, amolyan muló szeszély, mégis felette kedves nekünk az a hír, hogy nagy Németország fővárosában szívesen látott vendég a magyar ige. Arról van szó, hogy Berlinben az arisztokrata családok magyarul tanítatják gyermekeiket. Mindössze egy esztendő ez a divat. A potsdami palotában kezdték, a hol Eitel Fritz, vagyis Frigyes Etele trónörökös kapott rá elsőben az édes magyar szóra, a minék a híre rég elter-

jedt a szittya glóbuson. Ez a dicső magyar szó azóta meghódította Berlint. Az előkelő családok magyar nevelőket fogadnak s a történelmi hársak tövében apró junkerek ajkán Gabányi uramnak idiomája pergedez. Egy nagyváradai urileány, a ki a porosz hadsereg egy igen magasrangú tisztjének gyermekét neveli, érdekes levelet írt most a barátjának. Boldogan újságolja, hogy milyen nagy becsülete van a magyar nyelvnek ottan, hogy a legtekintélyesebb ur családok drága pénzen fizetik a magyar nevelőket elhalmozzák ajándékkal, tenyéren hordják s a legnagyobb büszkeségük, ha a kis csemete magyarul beszél.

* **Debreceniek Igló-Füreden.** A bájos Igló-Füred, a szépség e kitűnő, előkelő fürdője nagyon kedvelt nyaralója a debrecenieknek. A legújabb kimutatás szerint az utolsó héten Debrecenből Igló-Füredre érkeztek: Szilágyi Imre, özv. dr. Csorba Lajosné, özv. Tóth Ferencné, dr. Tóth Emil, Sárvány Jenő, Tatay Ferenc és Dóczy Jenő.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Gyöngyösi Eszter ev. ref. 1 éves, Lovász Maria ev. ref. 6 hónapos. Kálmánczi Erzsébet ev. ref. 6 hónapos.

* **Hét óra hosszat a bika szarvain.** Valóságos rémhistoriát írnak Radnáról. Lukics Vászta ottani községi csordás tegnap délelőtt kilenc órakor a legelőn a község bikáját cirógatta. Egyszerre az állat, amely a csordással szemben annyira szelid volt, hogy akárhányszor kézből etette, érthetetlen módon megvadt s felöklelte a csordást. A szerencsétlen ember a bika szarvaira került s ott hánykolódott kétségbeesetten keresztül szurt testtel. Természetesen a csordás segítségért kiabált s az emberek oda is siettek, de egyik sem merte a bikát megközelíteni, amely a kiabálástól, a szarván levő csordás hánykolódásától egyre vadabb lett s eszeveszetten futkosott a keresztülszurt emberrel. A falubeliek a rémes látványra fejüket vették s tanácstalanságukban telefonon a nagybecskereki kir. ügyészséghez fordultak, hogy mitevők legyenek. Az ügyészségtől azt a tanácsot kapták, hogy löjék le a bikát. Most kezdődött aztán az igazi hajtvadászat. Jobbról-balról lövöldöztek a bikára, de ezt a rohanásban nem igen tudták eltalálni. Néha-néha kapott egy golyót, de kevésbé érzékeny helyen, úgy, hogy ezt a bika fel sem vette. — Órák hosszat tartott a rémes hajtsza, míg végre délután négy óra tájban sikerült golyót röpiteni a bika fejébe s az állat összerogyott. Most aztán ki tudták szabadítani a csordást a bika szarvai közül, de a szerencsétlen ember, kinek a szarvak bordái közé furódtak és hét óra hosszat volt ebben a helyzetben, már halott volt.

* **Látogatás a cipész szaktanfolyamon.** A cipésszaktanfolyamnak tegnap délután vendégei voltak a kereskedelmi és iparkamara köréből. A tanfolyamot Szávay titkár és Polgár iparfelügyelő látogatták meg. Végignézték a dolgozó mestereket és Széplaky József cipésmester ügyes rajzait. A látogatók teljes megelégedéssel hagyták el a tanfolyamot.

* **Sertésvész Sámsonban.** Még meg sem szűnt a marhavész megyénkben s már is újabb veszély fenyegeti gazdáink érdekeit. Sámsonból jelentik, hogy a marhavész szünőben van, ellenben a sertésvész igen nagy arányban lépett fel úgy a község bel, mint külterületén. A sertésvész terjedése ellen megtették a legmesszebb menő óvintézkedéseket.

* **A szabók szaktanfolyama.** Az önálló szabók szaktanfolyama e hó 17-én megnyílik. Az ipartestület felhívja a szabómestereket, hogy azok, kik a szaktanfolyamon részt óhajtanak venni, ma, holnap és holnapután jelentkezzenek az ipartestületnél. Ugyancsak jelentkezniök kell ismételtlen azoknak is, kik már jelentkeztek.

* **A napszurás.** Sok háborut jegyzett fel a történelem, melyben a napszurás, ez a hirtelen ölt betegség tömegesen szedte az áldozatait, de a bileki próbaháború-katasztrófának eddig még nem akadt párja. A följegyzések szerint 1097-ben, a kereszties hadjáratok idején volt sok áldozata a napszurásnak és volt olyan nap amikor a nagy melegtől ötszáz ember halt meg. Nagy Frigyes hadseregét, amely 1760. augusztus 5-ikén Königsbrückből Nidurginba menetelt, megtizedelte a hőség. Murzinna megemlékszik egy 1778 július 1-én végbement katonai menetelésről, amelynél egész ezredek hullottak el. Lancy a francia hadseregnek a libiai sivatagban elszüvett fáradalmait leírva, megjegyzi, hogy 1853. júliusban 450 dőlt ki. A porosz hadseregben 1868-ban harmincan haltak meg a napszurástól. Würtembergben 1880-ban tíz katonát, a követő évben nyolcat terített le a hőség. — A következő évben harminckett halálozással a katasztrófákat a legkönnyebben úgy lehet elkerülni, hogyha a testet edzik és időt engednek a katonának, hogy kialakítsa magát, vizet vagy kávét visznek a tábori palackban, lehetőleg korán reggel menetelnek, pihennek árnyas helyeken.

* **Kenyérszobrász.** Nehány nap óta a régi Blattner-féle üzlethelyiségben igen érdekes kiállítás van. Megirtuk már, hogy a kiállításnak mily sok a látogatója, kik bámulva gyönyörködnek Tuzár Agoston kenyérből készült szobraiban, melyeket Tuzár a börtönben készített. Tuzár, ki a kiállítást rendezte is, bárkit megtanít arra hogy miként lehet kenyérből szobrokat virágokat stb. készíteni. Ott a látogatók szeme előtt készít Tuzár bármely tárgyat. Kenyérből csinálja ugyancsak a látogatók előtt a magyar király, XIII. Leó, Kossuth Lajos, III. Napoleon, a német császár, és bármely híres államférfi, költő vagy író kis mellszobrát. Az érdekes kiállítás vasárnapig marad városunkban.

x **Csáthy Ferencz** könyvkereskedésében II. Egyháztér 2. szám egy jó családból való négy középiskolát végzett tanuló gyakornoknak felvétetik. Ertekezhetni a könyvkereskedésben.

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zenekara játszik.

Akasztság Budapesten.

Kármán Mátyás kivégzése.

(Távirati tudósítás.)

— júli 31.

Kármán Mátyást, a nagykatái rabló gyilkost ma reggel 7 óra 24 perckor kivégezték.

A milyen közönyösen viselte magát a vizsgáló alatt, annyira megtört a siralomházban, mikor családja meglátogatta. Tegnap délután az elítéltet meglátogatta felesége Mari, Róza, Teréz és Boldizsár gyermekeivel, valamint a nagynénje és testvérbátyja is.

Az elítélt alig evett valamit. A kórház konyhájáról kérelmére pecsenyét

hoztak, mit Bódi nevű 4 éves kislánának adott, ki hatalmas étvágyal fogyasztotta el azt.

A család este távozott el. Kilenc órákor az elítéltet felkereste Kis Arisztid ferenerendi szerzetes, a kinek Kármán fáradtságáról panaszkodott.

— Pihenjen le Kármán az ágyra! — szölt hozzá a szerzetes.

Kármán szót is fogadott és rövid hanykolódás után elaludt.

Ma még alig derengett, a mikor Kármán családja már megjelent a gyűjtő fogház kapuja előtt, de nem bocsátották be őket az elítélthez, nehogy utolsó perceit ezzel is kinosabbá tegyék.

Fél hétkor érkeztek meg dr. Tóth István kir. ügyész, dr. Osváth Imre törv. bíró, Battay Géza jegyző, dr. Andreászky Jenő és dr. Németh Odön törvényszéki orvosok.

Háromnegyed hétkor engedték be a belépőjeggyel ellátottakat a börtönépület folyosójától balra eső négyszögű udvarra, hol 80 szuronyos börtönőr volt felállítva.

A bitófa az udvar felső közepén állott. Pár perccel 7 óra előtt foglalták el helyeiket a hivatalos személyek. — A kir. ügyész megnyitotta a szomorú aktust. Ekkor kihallatszott az elítélt hangos imája. Minden szem a siralomházra tapadt, amelyen először Nyiri Lajos őrparancsnok lépett ki. Utánna jött az elítélt Kis Arisztid szerzetes karján. — A szomorú menetet két börtönőr zárta be.

Kármánt a bírói asztal elé vezették Osváth Imre dr. bíró felolvasta a törvényszék és a kuria ítéletét átadta a kir. ügyésznek.

Tóth István kir. ügyész szólalt meg ezután:

— A most felolvasott ítéletek alapján elrendelem, hogy a halálbüntetés azonnal végrehajtsák.

Erre a fogház kápolnájában megcsendült a lélekharang. Bali Mihály hóhér, Gold Károly és Hermann Adám pribékek megragadták az elítéltet, ki hangos zokogásban tört ki. Mialatt a kötelet nyakára és lábaira igazították, egyre kiabálta:

— Jaj Istenem! Szegény családom!

A két pribék a bitó zsámolyához vitte Kármánt, mialatt Bali felállt a bitó megett létra felső fokára. Zsebéből kisujnyi vastag hurkot vett elő, de nem tudta az elítélt nyakába akasztani, mert Kármán teste egészen összezsugorodott.

— Emeljétek feljebb! — szölt a pribékeknek.

Ezek felemelték, Bali nyakába akasztotta a hurkot, Hermann a láb és kéz-hurkot meghuzta, Gold pribék kirugta az elítélt lába alól a zsámolyt. Erre a test részint önsúlyától, részint a hurok megrántásától megnyult és a sápadt arc megduzzadt. Bali hátracsavarta nyakát és arcát egy fehér kendővel letakarta. Az aktus 7 óra 10 perckor kezdődött és 2 perc alatt véget ért, mialatt Kármán egyetlen vonaglást sem tett.

Négy perc múlva megvizsgálták Kármánt és szíve még vert, bár kezei már megkékültek. Ezenkívül háromszor vizsgálták meg az orvosok, de még mindig volt élet a testben. Csak 14 perc után 7 óra 24 perckor — konstatálták a halált.

A holttestet 8 órákor vették le a bitóról és egy vesszőkosárba tették. 10 órákor bocsátották hozzá a családtagokat. A család szivreható bucsúja után a holttestet felboncolták. Az elítéltet este 7 órákor temették el.

Az özvegyről és az árvákról Kis

Arisztid ferenerendi szerzetes fog gondoskodni, amennyiben a család adósságait kifizeti és így az ingatlant az elárvereléstől megmenti.

A családnak többen adtak segélyt.

TÁVIRATOK.

A pápaválasztás.

Róma, július 31. A biborosok ma este bevonultak a konklaveba. Minden előkészület megtörtént, hogy a pápaválasztás az előirt rendben történhessék. Összesen 62 biboros van együtt. Mindössze ketten hiányoznak. Vaszary Kolos hercegprímásunk felesküdt konklavistái Kohl Medárd és Andor György.

Lukács miniszter a királynál.

Ischl, jul. 31. Ő felsége délelőtt 10 órákor 1 órai kihallgatáson fogadta Lukács László pénzügyminisztert. Délután a pénzügyminiszter résztvesz az udvari ebéden.

Az angol király Bécsben.

Budapest, július 31. Edvárd angol király a jövő hónapban meglátogatja királyunkat Bécsben.

Az Ugron-Ivánka ügy.

Budapest, jul. 31. Ivánka Oszkár segédei becsületbírósgót kívántak, a mit Ugron Gábor megbízottai nem fogadtak el.

A fürdés áldozatai.

Beregszász, jul. 31. Tegnap Badaló beregmegyei községben megrendítő szerencsétlenség történt. Kiss Endre ottani állami iskolai igazgatótanító Irén nevű leánya és Szabó Mariska nevű badalói leány, délután 5 órákor a Tiszában fürdtek. Az ár türdés közben elragadta őket. A parton álló Kiss Endréné látva leánya veszedelmét, Margit nevű másik leányával utána ugrott, hogy megmentse, de vesztükre, mert az ár őket is elragadta, s mind a négyen ott lelték halálukat. A holttesteket a halászok még tegnap kifogták a Tiszából.

A bolgár fejedelem Gémörben.

Murány, jul. 31. Ferdinánd bolgár fejedelem anyjával Klementina szász Kóburg hercegnővel ma délután hosszabb tartózkodásra ide érkezett.

Rampolla biboros öcsse.

Róma, jul. 31. Rampolla biboros öcsse ellen, ki állítólag a Vatikánban tartózkodik, elfogatási parancsot adtak ki végrendelet hamisítás miatt.

Gabona tözsde.

Budapest, július 31. Buzakinálat és vételkedv jó. Szilárd iránzat mellett 18,000 métermáza került forgalomba 5 fillérrel drágább áron. Egyébb gabonanemek közül rozs 5 fillérrel drágább. Idő borus,

Buza októberre	7.26—27
„ novembere	0.00—00
Rosz október	6.12—13
„ októberre	5.25—26
Zab októberre	6.09—10

Ügyvédi irodámat

Batthyány-utca 5. sz.

házba

helyeztem át.

Dr. Kőrösi Kálmán,

ügyvéd.

Regénycsarnok.

A tejtetvér.

Második rész.

(Folytatás.)

— Csendet kérek, — szólta a tanár parancsoló hangon. — Készítsék elő a tollat és papirost, majd tollba mondok valamit és egy órai időt adok a letisztázására.

Aztán lassu, vontatott hangon elkezdett diktálni, minden mondat végét megismételve. A tollak gyorsan percegve barázdákat szántottak a papirosra... Savinien úgy találta, hogy ez a feladat nagyon nehéz. Ugy a futeai iskolában mint odahaz az édes anyjánál csak nagyon hiányosan tanulta meg a nyelvtant és a helyesírásban sem volt valami nagyon jártas. Előérzete azt sugta neki, dolgozata hemzsegni fog a hibáktól. Midőn a tanár a diktálást elvégezte, Savinien letisztázta és majdnem minden szónál meg kellett állnia, mert kinzó tekintélyek bántották.

Időről-időre fölvetette a fejét és busan nézett körül a teremben, hol ezentűl élte legszebb napjait kell majd tölteni. Pajtásai, többnyire hivatalnokok és kereskedők fiai, mindannyian fiatalabbak voltak, bár testben erősebbeknek és szívósabb természetűeknek látszottak. Simulékonyabb volt ugyan a modoruk, alapjában véve azonban ép oly durvák és közönségesek voltak, mint a bellefontainei parasztfiúk.

Maga a tanár sem volt kötélmódra megkötött nyakravalójával, a varrások mentén kikopott kabátjával, gyűrött inggallérjával, napokig beretvátlan szakállával és komikus arcával — valami nagy tiszteletet parancsoló alak.

A tanterem se volt nagyon vonzó külsejű. A padlója felpattogzott és söpörtlen volt: a meszelt falakon körös-körül zsirfoltok tarkáltak ott, a hol a tanulók megtámasztották a fejük; a szögletekben pedig nagy pókhálók szürkéltek.

Dohos por- és pineszag érzet az egész teremben. Egyetlen egy ablak világította meg.

Ez az ablak egy kis erdőségre nyílt, mely a kolégium kertjének folytatásaként terült el. Az ablak homályos üvegtábláin át bekandikáltak a fák koronái, s melyet a lombhullajtó ágak ságulós leveleikkel meg-megkoppantottak.

Ez a diktálás a tanulók készültségének és a készültség szerinti osztályozásának céljából történt.

Délután két órakor, mikor a tanulók ismét előadásra jöttek. Busselot tanár felment ismét a katedrara és a táskájából kivett egy esomó füzetet.

Lapozott bennük, figyelmesen megrostálta, aztán egyet félretett és tekintete Savinient kereste, a kit ki is szólított.

— Savinien de Louëssart, jöjjön ide.

Midőn a fiú ott állt a katedra előtt Busselot tanár megmutatta neki a félretett lapot és azt kérdezte:

— Ez a dolgozat a magáé?

Savinien igent bólintott, mire a tanár ur bántóan gunyos orrhangján így folytatta:

— A dolgozata hemzseg a legvastagabb helyesírási hibáktól.

(Folyt. köv.)

A n. é. közönség figyelmébe!

Most érkeznek

**tiszta németajku
bonnek és szoba
leányok,**

kik közvetitésem útján megrendel-

hetők és közvetlen szülőhelyökről

hozathatók.

Bizonyítványok és könyvek

nálam megtekinthetők.

A n. é. közönség becses megbízásait kéri:

TURAI FARKAS

elhelyező osztálya.

Debrecen, Miklós-utca 8. sz.

BIOSKOP

ÓRIÁSI KINEMATOGRAPH.

Debrecen — Vásártér.

A nagyhőség miatt mindennap
7 órakor kezdődik a műsor!

Mai műsor:

1. Lovassági roham.
2. Hering halászat.
3. Jonvillei panoráma.
4. Kalap- és kolbászgyár.
5. A huszadik század bűvésza.
6. Oh ezek a gyermekek.
7. Párbaj jelenet Carmen operából [beszélő kép.
8. Les Omers a híres betörők.
9. Edward angol király.
10. Indánusok diszfelvonulása.
11. A baba-bazár.
12. Két mosónő.
13. Tolvajesinyek.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri:

Narten György.

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Likőröket

és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országsgzerte ismert arómáimmal előállítani.

VATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

Horváth András

szoba- és templom-festő.

Debrecen, Piacz-utca 21. sz. alatt.

(A Tisza-palota átellenében.)

Elvállal mindenféle szobafestéseket, tapetirozásokot, templomok festését, oltárok és szószékek aranyozását művészies kivitelben.

Csáthy Ferenc

— könyv-papír és zeneműkereskedő, —

Debrecen II. Egyháztér 2. sz. a nagytemplomnál, ajánlja a t. szülők és nemes tanuló ifjuság szives figyelmébe a nagy szünidőre

10000 kötetből álló

magyar és német kölesönkönyvtárát.

— Bővebb felvilágosítást nyújt a kölesönkönyvtárjegyzék. —

Étvágytalanság, emésztéshiány

elmúlik, ha rendszeren isszuk a

ROHITSI-TEMPEL FORRÁS

vizét. Régi bajoknál az erősebb STYRIA

FORRÁS viz alkalmazandó.

Főraktár: **Hoffman Józsefnél**
Budapest, Bathory-u. 8.

